بسم الله الرحمن الرحيم

Haber-Yorum

İran-Amerika Çıkmazı ve Çıkarların Kesişmesi

Haber:

İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi, Salı günü yaptığı açıklamada, Amerika'nın ülkesine karşı savaş veya yaptırım uygulayarak hedeflerine ulaşamayacağını söyledi ve krizin çözümünün tek yolunun diplomasi ve İran'ın taleplerinin kabul edilmesi olduğunu vurguladı. Tahran, Hürmüz Boğazı'nda güvenli deniz ulaşımının yeniden sağlanması ve iki ülke arasında nükleer müzakerelerin başlatılması amacıyla, her biri iki gün sürecek iki aşamalı bir yol haritasını Pazar günü arabulucular aracılığıyla Washington'a sunmuştur. Trump'ın lehçesi ise daha iyimserdi; zira Katar Başbakanı ile yaptığı görüşmenin ardından, çatışmayı sona erdirmeye yönelik olumlu bir ivme oluştuğunu ifade etti ve bölge ülkelerinin çağrıları üzerine yeni saldırılar düzenleme konusunda temkinli davranılacağına işaret etti. (Reuters)

Yorum:

Mevcut gerçekliğin okunmasından ve devam eden açıklama ve hamlelerden, Tahran ile Washington arasındaki temel anlaşmazlığın devam edeceği açığa çıkmaktadır; zira Tahran, müzakerelere yeniden başlamadan önce baskının hafifletilmesini ve yedi şartının karşılanmasını talep ederken, Washington ise bizzat baskının sonuç verdiğini söylemekte ve sunulan şartlar karşılığında baskıyı kaldırmaya gerek görmemektedir. Taraflar, görüşmelerin varlığı ve bu görüşmelerde kaydedilen ilerleme konusunda hâlâ farklı anlatımlar sunmaktadır: Nitekim Trump olumlu konuşurken, Tahran ise devam eden müzakerelerin varlığını reddetmektedir; peki bu, iki tarafın aralarındaki anlaşmazlığı çözme konusunda ciddi olmadığı anlamına mı gelmektedir?!

Dolayısıyla İran'ın müzakerelere başlamak için sunduğu yedi şart göz önüne alındığında bunlar şunlardır: Lübnan, Gazze ve Yemen de dahil olmak üzere tüm cephelerde çatışmaların durdurulması, yurt dışında dondurulmuş İran paralarının ve varlıklarının serbest bırakılması, İran'a yönelik deniz ablukasının tamamen kaldırılması, İran'a uygulanan ekonomik ve siyasi yaptırımların kaldırılması, ABD'nin deniz ve hava kuvvetlerinin bölgeden çekilmesi, savaş nedeniyle İran'ın uğradığı zararlar için tazminat ödenmesi ve İran'a yönelik tehdit ve hakaretlerin durdurulması... Bu yedi şart göz önüne alındığında bir gözlemci, bunların Amerika'nın kabul edemeyeceği imkânsız talepler olduğunu ve bunun Amerika'nın teslim olduğunu ilan edip İran'a haraç ödemesi anlamına geldiğini anlar. Bu konuda ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio, 10 Kasım Salı günü: "Ödemeyeceğiz" diyerek, bölgenin istikrarını bozduğu için tazminat ödemesi gereken tarafın İran olduğu eklemesinde bulunmuştu; bu da İran'ın çatışmayı sona erdirmek için öne sürdüğü taleplerden birinin açıkça reddedilmesinin yanı sıra yaptırımların ve ablukanın sürdürülmesinde ısrar edilmesi anlamına gelmektedir. Zira Rubio şöyle dedi: "Washington, hedeflerini ekonomik yollarla gerçekleştirebiliyorsa, askeri saldırılar düzenlemesine gerek yoktur." Bununla birlikte Washington'ın bir anlaşmaya açık olduğunu teyit etti; ancak İran'ın bazı taleplerini, saçma ve gerçekçi olmadığı şeklinde nitelendirdi ve başkanın kötü bir anlaşmayı değil, mümkün olan bir anlaşmayı destekleyeceğini söyledi.

Her iki tarafın da aralarındaki oyunun boyutlarını tamamen kavradığı açıktır; çünkü İran, Washington'un kendi şartlarını kabul etmeyeceğinin farkındadır; Washington ise

özellikle Suudi Arabistan'da topladığı müttefik ordularıyla birlikte bunu yapabilecek güce sahip olmasına rağmen İran'a karşı askerî yolla kesin bir sonuç elde etmek istememektedir. Öte yandan Amerika'nın yedi şartı kabul etmesi de imkânsızdır; yani işler olduğu yerde saymaya devam edecektir. Boğazın kapalı kalması ve kış mevsiminin gelmesiyle Avrupa ve Çin'e sanayilerinin can damarı olan kaynakların tedarikinin durması devam edecektir; bu da Amerika'nın, Avrupa ve Çin'deki müttefiklerini krizi çözmeye çalıştığına, ancak çözümün tıkandığına inandırmak için gelgitlerle durumu olduğu gibi askıda tutma konusundaki gerçek niyetini teyit etmektedir! Bu da bazı gözlemcileri, her iki tarafın da oyunun boyutlarının farkında olduğuna, aralarında bir anlaşma olsun ya da olmasın amaçlarının ise aynı olduğuna inanmaya sevk etmiştir. Avrupa'nın, İran'ın nükleer meselesinde Amerika'nın çözüm girişimlerini engelleyen taraf olduğunu da unutmayalım; zira İran'ın nükleer programını bahane ederek 2006 yılından bu yana İran'a ticari ve ekonomik yaptırımlar uygulayan Avrupa'dır; dolayısıyla İran'ın, Avrupa ile kapatmak istediği eski bir hesabı vardır.

Amerika'nın kullandığı ve bir günden diğerine değişerek çelişkili bir görünüm sergileyen diplomatik dilin nedeni, Demokratların Temsilciler Meclisi ve Senato'da çoğunluğu kazanmış olması değildir; zira henüz bu iki mecliste görevlerini yerine getirmeye başlamamışlardır; aksine bu dil, Washington'ın Avrupa ve Çin'deki rakiplerinin belini kırmaya yönelik gerçek niyeti konusunda Avrupa'yı, Çin'i ve dünya kamuoyunu yanıltmak amacıyla kasıtlı olarak kullanılmaktadır. Ayrıca İran, davasını, davanın asıl sahibi olan İslam ümmetine devretmeyi ve yönetimi, Nübüvvet Minhacı üzere Hilafet projesini taşıyanlara, özellikle de Endonezya'dan Fas'a kadar ümmeti birleştirme projesinin sahibi olan **Hizb-ut Tahrir**'e teslim etmeyi reddetmiştir. İran'ın, Allah'ı, Rasulü'nü ve müminleri razı eden, İran Devrimi'nin gelişinden bu yana hiç durmayan savaşlardan kendisini kurtaracak olan bu teklifi reddetmesi, İran yönetiminin samimiyetsizliğini, vahiy naslarında kesin olarak belirtilen şer'i hükümlere uygun hareket etme konusundaki ciddiyetsizliğini, ayrıca Amerika'nın ve uluslararası düzenin kendisini Haçlı uluslararası kulübünün bir üyesi olarak kabul etmesinin peşinde koştuğunu teyit etmektedir. Bu nedenle İran'daki muhlislerin, liderlerini dizginlemeleri ve onlardan, **Hizb-ut Tahrir**'in Paris'ten Tahran'a gelişinden itibaren dini liderleri Humeyni'ye sunduğu projeyi kabul etmelerini talep etmeleri gerekir; aynı şekilde Pakistan, Türkiye, Mısır ve Suriye'den seferber edilen silahlı kuvvetler içindeki muhlislerin yanı sıra Hicaz kuvvetlerinin de kendi komutanlarına karşı ayaklanmaları ve risaletin beşiği olan Mekke ve Medine'de Nübüvvet Minhacı üzere Hilafeti kurmak için **Hizb-ut Tahrir**'e nusret vermeleri gerekir. Nitekim Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: تَكُونُ النُّبُوَّةُ فِيكُمْ مَا شَاءَ اللهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةٌ عَلَى مِنْهَاجِ النُّبُوَّةِ فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ اللهُ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ مُلْكاً عَاضّاً فَيَكُونُ مَا شَاءَ اللهُ أَنْ يَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ مُلْكاً جَبْرِيَّةً فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَى مِنْهَاجِ النُّبُوَّةِ. ثُمَّ سَكَتَ “**Nübüvvet aranızda Allah'ın dilediği kadar kalacaktır. Sonra Allah onu kaldırmayı dilediği zaman kaldıracaktır. Sonra Nübüvvet metodu üzere Hilafet olacak ve Allah'ın dilediği kadar kalacaktır. Sonra Allah dilediği zaman onu da kaldıracaktır. Sonra ısırıcı melikler olacak ve Allah'ın dilediği kadar kalacaktır. Sonra zalim yöneticiler gelecek ve onlar da Allah'ın dilediği kadar kalacaktır. Bunların ardından ise yine Nübüvvet metodu üzere Hilafet olacaktır.** Sonra (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) sustu."

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Bilal Muhacir – Pakistan